

POSTANOWIENIE

Dnia 22 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

w sprawie wniosku Instytut Pamięci Narodowej - Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w [...] o sygn. [...] - z dnia 8 grudnia 2022 o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Apelacyjnego w [...]. w stanie spoczynku X.Y.,
w przedmiocie wniosku obrońcy adw. A. P. z dnia 4 kwietnia 2023 r. o wyłączenie SSN Kamila Zaradkiewicza od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. I ZB 11/23 dotyczącej zbadania spełnienia przez SSN Pawła Wojciechowskiego wymogów niezawisłości i bezstronności na podstawie art. 29 § 5 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym w sprawie o sygn. akt I ZI 56/22, zarejestrowanego pod sygn. I ZO 44/23,
po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej,
na posiedzeniu w dniu 22 stycznia 2024 r.,
sygnalizacji SSN Pawła Wojciechowskiego,
na podstawie art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k.

postanowił:

stwierdzić, że SSN Paweł Wojciechowski jest z mocy prawa wyłączony od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZO 44/23.

UZASADNIENIE

Instytut Pamięci Narodowej - Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w [...]. - sygn. [...], pismem z dnia 8 grudnia 2022 wniosła do Sądu Najwyższego Izby Odpowiedzialności Zawodowej wniosek o wydanie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Apelacyjnego w [...]. w stanie spoczynku X.Y.. Sprawę zarejestrowano w repertorium Izby Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego pod sygn. I ZI 56/22, a sędzią wyznaczonym do rozpoznawania sprawy został SSN Paweł Wojciechowski.

Obrońca sędziego Sądu Apelacyjnego w [...]. w stanie spoczynku - adw. A. P. pismem z dnia 27 stycznia 2023 r., które wpłynęło do IOZ SN w dniu 6 lutego 2023 r., wniósł, w trybie art. 29 § 5 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, o zbadanie spełnienia przez SSN Pawła Wojciechowskiego wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu. Sprawa ta została zarejestrowana w repertorium Izby Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego pod sygn. akt I ZB 11/23, zaś do jej rozpoznania zostali wylosowani w dniu 14 lutego 2023 r. sędziowie Sądu Najwyższego w osobach: SSN Kamil Zaradkiewicz, Małgorzata Gierszon, Robert Stefanicki, Romualda Spyt i Grzegorz Żmij.

Obrońca sędziego Sądu Apelacyjnego w [...]. w stanie spoczynku adw. A. P. pismem z dnia 4 kwietnia 2023 r. wniósł o wyłączenie SSN Kamila Zaradkiewicza od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZB 11/23. Sprawa ta została zarejestrowana w repertorium Izby Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego pod sygn. akt I ZO 44/23 zaś do jej rozpoznania został wylosowany SSN Paweł Wojciechowski. Jednocześnie pismem z dnia 4 maja 2023 r. obrońca sędziego Sądu Apelacyjnego w [...]. w stanie spoczynku adw. A. P. wniósł, w trybie art. 29 § 5 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, o zbadanie spełnienia przez SSN Pawła

Wojciechowskiego wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu. Sprawa ta została zarejestrowana w repertorium Izby Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego pod sygn. akt I ZB 50/23, zaś do jej rozpoznania zostali wylosowani sędziowie Sądu Najwyższego w osobach: SSN Joanna Misztal-Konecka -przewodnicząca i sprawozdawca, Dariusz Pawłyszcz, Maria Szczepaniec, Joanna Lemańska i Renata Żywicka. Postanowieniem z dnia 7 lipca 2023 r., sygn. akt I ZB 50/23, wydanym przez sędziego sprawozdawcę, wniosek ten został odrzucony.

W dniu 5 grudnia 2023 r. SSN Paweł Wojciechowski złożył oświadczenie, z którego wynika, iż został wylosowany do rozpoznania sprawy o sygn. akt I ZI 56/22 w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Apelacyjnego w [...]. w stanie spoczynku X.Y., a następnie został wylosowany do rozpoznania sprawy o sygn. akt I ZO 44/23, której przedmiotem jest rozpoznanie wniosku obrońcy obwinionego o wyłączenie SSN Kamila Zaradkiewicza od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. I ZB 11/23, dotyczącej zbadania spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności przez SSN Pawła Wojciechowskiego wyznaczonego do rozpoznania sprawy o sygn. I ZI 56/22, wobec czego na mocy art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k., a więc z mocy samej ustawy, istnieją przesłanki do wyłączenia go od udziału w sprawie sygn. akt I ZO 44/23

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Podstawa wyłączenia sędziego określona w art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. wiąże się z łacińską sentencją prawniczą *nemo iudex in causa sua*. Zgodnie z tą regułą sędzia nie może orzekać w sprawie, której wynikiem jest bezpośrednio zainteresowany.

Analizując oświadczenie SSN Pawła Wojciechowskiego w kontekście powyżej wskazanych okoliczności, należy stwierdzić, że gdy sędzia uznaje, że

zachodzi przyczyna wyłączająca go z mocy art. 40 k.p.k. podstawową formułą jest samowylączenie – wyrażające się w formie złożenia do akt oświadczenia na piśmie. Oświadczenie to nie podlega kontroli sądu i samoistnie przesądza o wyłączeniu, przy czym nie jest wymagane wydanie przez sąd odrębnej decyzji procesowej. W niniejszej sprawie skoro jednak oświadczenie sędziego zostało błędnie potraktowane jako jego wniosek o wyłączenie go od rozpoznania sprawy o sygn. I ZO 44/23, konieczne stało się jedynie potwierdzenie, że SSN Paweł Wojciechowski jest z mocy prawa wyłączony od udziału w rozpoznawaniu sprawy o sygn. akt I ZO 44/23.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak na wstępie.

[M. T.]

[ał]